

Kvalitetsrapport 2022/2023 för International Baccalaureate på Rudbecksgymnasiet

Årets resultat

ÖREBRO KOMMUNS RESULTAT, ANDEL (%)	2022			2023		
	T	P	F	T	P	F
Andel elever med examen	95	94	97	*	*	*
Andel elever med examen inom tre år	71	68	73	..	..	..
Andel elever med examen inom fyra år	77	79	75	..	..	..
Andel elever som anser att det är arbetsro på lektionerna	76	80	73	77	79	76
Andel elever som känner sig trygga på programmet	93	94	93	93	94	94
Andel elever som känner till kunskapsmålen i de olika kurserna/ämnena	81	82	81	83	85	81
Andel elever som anser sig få möjligheter att visa vad de kan och vad de lärt sig	87	88	87	87	89	87
Andel elever som sällan känner oro inför skolarbetet	55	67	45	57	69	47

PROGRAMMETS RESULTAT, ANDEL (%)	2022			2023		
	T	P	F	T	P	F
Andel elever med examen	79	40	60	62	55	67
Andel elever som anser att det är arbetsro på lektionerna	91	94	92	78	.	.
Andel elever som känner sig trygga på programmet	93	94	92	96	.	.
Andel elever som känner till kunskapsmålen i de olika kurserna/ämnena	79	81	76	81	.	.
Andel elever som anser sig få möjligheter att visa vad de kan och vad de lärt sig	84	94	76	85	.	.
Andel elever som sällan känner oro inför skolarbetet	42	56	28	44	.	.

* Prognos ** Om uppgiften baseras på färre än 10 elever visas en prick (.) *** Om uppgift saknas visas två prickar (..)

Samlad analys av programmets resultat

Kunskapsresultat

Resultaten av 2023 års examinationer var delvis oväntade, en tredjedel av avgångsklassen som gick ut utan godkänd gymnasieexamen. Elever som vi utifrån så kallade Predicted Grades (lärarnas beräknade bedömning) och andra personliga omständigheter redan på förhand gjorde bedömningen att de inte skulle klara sig finns med i statistiken, medan vi i övriga fall delvis togs på sängen. Det gäller framför allt de elever där vi av allt att döma har överskattat elevernas prestationer och förmågor, vilket till en viss gräns kan förklaras av att IB i och med årets examinationer återgick till den bedömningsstandard som gällde före pandemin, det vill säga före 2020. Det är så man vill förstå att resultaten dippade inte bara hos oss, utan världen över. Men självfallet ligger inte hela skulden hos IB, utan någonstans måste möjliga orsaker också sökas i vår egen praktik. Med reservation för att merparten av de svarande i årets Origo-enkät inte tillhör avgångsklassen, är nöjdhetsgraden förhållandevis stor på programmet som helhet i fråga om kunskap och lärande, samt 93 procent av eleverna som uppger att de stimuleras till utveckling och lärande, samt 96 procent som bekräftar att lärarna hjälper dem i skolarbetet om de behöver stöd. Däremot upplever en sjunkande andel elever arbetsro på lektionerna (78 procent jämfört med tidigare 91 procent) och stressnivån ligger i stort sett kvar på status quo (44 procent). Mellan raderna går också att utläsa att elevernas mående har försämrats, med en stegring från 49 till 63 procent av de svarande som fått stöd av elevhälsoteamet, även om siffrorna också omfattar elever som fått stöd hos specialpedagogen, utan nödvändig koppling till själva måendet. I skenet av den höga frånvaron hos många av våra elever, finns det dock skäl att tro att det i majoriteten av fall handlar om måendet, ett antagande som finner stöd hos mentorerna. Mantrat formulerat av forskningen kring skolfrånvaro – *stressed, depressed, examinations obsessed* – passar in på många av våra elever, i synnerhet flickorna, medan pojkar som regel har ett mer pragmatiskt förhållningssätt till studierna och vars frånvaro ofta har andra orsaker. Båda kategorierna finns representerade bland dem som inte klarade sin examen, samtidigt som vi finner dem utan frånvaroproblematik. Bilden är således komplex.

Undervisningens kvalitet

Lärarna på IB-programmet är mycket uppskattade bland eleverna, återkommande framgår av utvärderingar och enkäter. Det eleverna särskilt lyfter är lärarnas ämneskompetens, men också att de upplever att vi är lyhörda för deras behov och stöttar dem i deras lärande. Dock lyckas vi inte i den utsträckning vi skulle önska hjälpa alla elever till godkända resultat, vilket kan uppfattas som paradoxalt med hänsyn till lärarnas insatser. Undervisningens kvalitet bestäms emellertid också av andra faktorer, eftersom den trots allt sker i en kollektiv miljö där kunskapandet sker i interaktion och genom dialog, vilket förutsätter aktivt deltagande från elevernas sida. Deltagandet kan ta sig olika uttryck, men oavsett vem man är och hur man väljer att delta i läroprocessen kräver ett aktivt engagemang både motivation och en känsla av meningsfullhet. Vi har sett åtskilliga exempel på hur elever som tar aktiv del i undervisningen, som vågar ta för sig och ställa frågor ofelbart lyckas med sina studier, ofta med överraskande goda resultat. Om vi skall få fler elever att på samma sätt ta initiativ i klassrummet ankommer det på oss som pedagoger skapa de rätta förutsättningarna. I vårt fortsatta arbete framåt vill vi därför ytterligare skriva i det pedagogiska ledarskapet och utveckla strategier som verkar för en inkluderande undervisning på gruppnivå. Vår ingång är att lärandet i grunden är en kollektiv process där varje enskild medlem skall kunna känna att har något att tillföra utifrån sina förutsättningar och bli bekräftad, i det gemensamma konstruerandet av kunskap.

Trygghet och studiero

I skolenkäten undersöks endast i vilken utsträckning eleverna känner trygghet på programmet respektive skolan som helhet – där har vi genomgående höga siffror, liksom i frågor som rör bemötande – kumen den trygghet som är mest avgörande för elevernas lärande måste skapas i klassrummet. Den fråga som närmast tangerar trygghet i det avseendet är kanske den som handlar om arbetsro, och här kan vi konstatera att 22 procent av våra elever uppger att de inte upplever arbetsro på lektionerna, en ökning jämfört med tidigare år. Placerar man den siffran i relief mot den förhållandevis höga frånvaron bland eleverna, ligger det nära till hands att dra slutsatsen att det föreligger ett direkt samband mellan klassrumsmiljön och lusten att gå till skolan. Ytterligare en slutsats som vi tvingas dra är att det finns brister i det pedagogiska ledarskapet, för när allt kommer omkring är det svårt att bortse från det faktum att de som bär det yttersta ansvaret för att det ser ut så här är de som förväntas vara den vuxne i rummet, det vill säga vi själva. Samtidigt skall framhållas att vi är medvetna om problematiken och jobbar målmedvetet med att hitta lösningar, med starkt stöd av mentorerna som under det gångna läsåret gjort heroiska insatser med särskilt fokus på gruppdynamik och kulturbyggande. Som ett led i att fördjupa våra kunskaper och utveckla vår kompetens inom området, kommer vi tillsammans med kollegerna på Naturvetenskapliga programmet under läsåret 2023/2024 att arbeta med boken *Relationellt ledarskap i klassrummet - så skapas magi* av Åsa Hirsch.

Elevhälsans arbete och kompensatoriska insatser

Ett av våra fokusområden för läsåret 2022/2023 var att utveckla samarbetet med elevhälsan. I detta syfte tog vi fram ett årshjul för respektive årskurs utifrån de behov som aktualiseras beroende på vilket stadium i utbildningen eleverna befinner sig. De professioner som i första hand skulle ingå i det planerade samarbetet var studie- och yrkesvägledare, kurator och specialpedagog, och den övergripande målsättningen var att skapa balans i elevernas tillvaro, att öka deras välmående på ett sätt som vi hoppades skulle gynna lärandet och dämpa den stress många av dem vittnade om, inför skolarbetet men också inför framtiden. Och det tycks som om initiativet har gjort viss skillnad, inte minst när det gäller att etablera förtroendefulla kontakter mellan EHT och eleverna. Det är till exempel så vi tolkar den ökning från 57 till 82 procent av eleverna som i Origo-enkäten uppger att de har fått bra stöd av elevhälsoteamet, och den ännu större ökningen av elever som tycker att skolans studievägledning fungerar bra, där det skett en stegring från tidigare 42 procent till nuvarande 81 procent. En förklaring till den kraftiga ökningen är sannolikt att SYV gjort sig mer synlig i verksamheten, och nytt för förra läsåret var att SYV tog hela PreDP på en cykeltur tidigt under hösten, dels för att introducera dem till trygga platser speciellt orienterade mot ungdomar, som Knuffen och Tegelbruket, dels för att bonda med eleverna. Vidare har under det gångna året gjorts ett framgångsrikt arbete på gruppnivå i specifikt en klass där vi började se tendenser till söndring. Med stöd av kurator har mentor lyckats vända de negativa strömmarna och tillsammans med eleverna skapa ett klassklimat som kännetecknas av tolerans, ömsesidig respekt och resiliens. Bland övriga kompensatoriska insatser kan nämnas Study Hall, som är benämningen på den programgemensamma schemalagda studietiden som är obligatorisk och riktar sig till alla elever, oavsett stödbehov, i enlighet med läroplanens skrivning om att varje elev ”ska få stimulans att växa med uppgifterna och möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar” (SKOLFS 2022:13, s. 4).

Utvärdering av läsårets fokusområden

Det första av fokusområdena för 2022/2023 hade rubriken 'Balans'. Med balans avsågs elevernas psykiska mående kopplat till lälandet, men också balans i fråga om oro inför framtiden och valet av fortsatta akademiska studier. Som ett led i arbetet med önskade vi bland annat att mer konsekvent involvera Elevhälsoteamet i vårt arbete. I samråd med specialpedagog, kurator och studie- och yrkesvägledare upprättade vi i detta syfte ett årshjul för olika former av stödinsatser i samtliga årskurser, inklusive åk 1 (PreDP). Vi ville även fortsätta utveckla Study Hall-konceptet så att alla elever skulle uppleva det som meningsfullt att ta vara på de möjligheter studietiden hade att erbjuda. Utgår vi från Origo-enkäten och våra interna avstämningar, så har vi fortfarande inte lyckats knäcka stressfrågan, som i sin tur har starka kopplingar till det psykiska måendet. Negativ stress orsakas delvis av bristande studiestruktur, men också av krafter utanför skolans räckvidd, framför allt av det som pågår i elevernas sociala medier-bubblor och chatttrum. Det tar vi med oss till utvecklingsarbetet 2023/2024. Fokusområde 2 handlade om delaktighet. Med delaktighet avsågs dels elevernas delaktighet i skolans demokratiska processer, dels deras möjligheter att påverka undervisningen. I båda fallen får vi fortfarande backning i Origo-enkätens prioriteringsmatris, trots att det skett en ökning av andelen elever som är nöjda med hur de kan påverka skolans verksamhet. När det gäller den andra typen av delaktighet, som rör eleverna möjligheter att påverka undervisningens innehåll och utformning, backar vi däremot i statistiken, vilket måste anses anmärkningsvärt med hänsyn till att merparten av de svarande utgörs av PreDP, som alltså är hemmahörande i det svenska skolsystemet som ju tillåter mer utrymme för flexibilitet än vad som är fallet på det tajta, två-åriga IB-programmet. Det är svårt att övertyga eleverna om att lärande i grunden är en kollektiv process, vilket är en bärande tanke bakom det tredje fokusområdet 'Inkludering', om de inte samtidigt får vara med och gestalta processen. Att bli sedd och lyssnad på är avgörande för att känna just delaktighet och för viljan att ta ansvar för sitt eget lärande.

Slutsatser och kommande läsårs fokusområden

Såväl resultaten i skolenkäten som studieresultaten för läsåret 2022/2023 uppvisar ett tydligt samband mellan trygghet, studiero och elevernas kunskapsutveckling. Vi kan även se hur brister på dessa områden ofta sammanfaller med hög frånvaro. Att få eleverna att vilja komma till skolan och delta i undervisningen måste alltså ges högsta prioritet, men också att hjälpa dem få struktur på sina studier för att dämpa den negativa stressen och de konsekvenser som följer på den. Inför det kommande läsåret tänker vi oss därför följande fokusområden:

Fokusområde 1: Struktur

Till de utmaningar som vi i våra analyser har funnit har en negativ påverkan på elevernas kunskapsutveckling hör förmågan att planera och strukturera studierna för att undvika att skolarbetet hopar sig och inlämningarna börjar lagga. Förutom att bristande struktur och avsaknad av överblick orsakar onödig stress, får det som regel konsekvenser för kvaliteten på skolarbetet och, i förlängningen, slutbetyget. Vi har därför vidtagit en rad åtgärder som syftar till att stödja eleverna i det praktiska arbetet med inlämningsuppgifter. Ytterligare en stödinsats är vårt fortsatta samarbete med Elevhälsoteamet enligt en uppdaterad årscykel med återkommande inspel av framför allt specialpedagog och kurator runt studieteknik och stresshantering. Vi har även för avsikt att fortsätta utveckla Study Hall-konceptet, den programgemensamma schemalagda studiepositionen som är obligatorisk för alla elever i alla årskurser.

Fokusområde 2: Akademisk integritet

Eftersom den artificiella intelligensen i allt högre utsträckning kommer att bli en del av vår vardag, måste vi inom ramen för undervisningen hitta lösningar som tillåter att eleverna använder AI-verktygen i linje med de krav som ställs på akademisk och vetenskapligt underbyggd kunskap. Vi kommer bland annat att följa Skolverkets rekommendation att inte använda inlämningsuppgifter som eleverna har skrivit utanför skolan som bedömningsunderlag, men också kompetensutveckla oss själva inom området under höstens pedagogiska seminarier på arbetslagstid.

Fokusområde 3: Trygg lärmiljö

Som ett led i det kollegiala lärandet kommer vi tillsammans med kollegerna på Naturvetenskapliga programmet under läsåret 2023/2024 att jobba kring boken *Relationellt ledarskap i klassrummet - så skapas magi* av Åsa Hirsch. Målet är ökad måluppfyllelse. Resultatet av den undersökning som redovisas i boken pekar tydligt ut elevernas behov av att bli sedda och lyssnade på som en inte oväsentlig parameter att väga in i sammanhanget, liksom vikten av att bygga förtroendefulla lärmiljöer med tydliga normer där eleverna kan känna sig trygga och blir bemötta med respekt och välvilja av både lärare och klasskamrater.